MODNÍ SVĚT.

9561. Bluzička pro dívky a paní. Vzorky pro slečny v 5 střizích: 10, 12, 14, 16 a 18 lét. Vzorky pro paní ve 3 střizích: 36, 38 a 40 palců přes prsa. Jest třeba 3¾ yardů 27-palcové látky pro velikost 36 palců.

9306. Dětské šatečky. Střihy ve 3 velikostech: 2, 4 a 6 let. Jest třeba 2¾ yardů 36-palcové látky pro 4 léta.

9314. Zástěra pro dámy. Střihy ve 3 velikostech: malé, prostřední a velké. Jest třeba 4 yardů 36-palcové látky pro malou velikost.

9243. Oblek pro slečny a paní. Vzorky pro slečny v 5 velikostech: 14, 15, 16, 17 a 18 let. Jest třeba 5⅜ yardů 36-palcové látky pro velikost 16 let. Vzorky pro paní v 5 velikostech 34, 36, 38, 40 a 42 palců přes prsa. Jest třeba 4¾ yardů 44-palcové látky pro velikost 36 palců.

Každý, kdo sobě předplatí na některý z našich listů, obdrží jeden módní vzorek—střih úplně zdarma. Další vzorky za 10c jeden.

Upozorňujeme naše odběratele, aby při objednávce vzorků střihů neopomenuli udati mimo naznačeného čísla ještě míru aneb stáří.

ŘEČ,

kterouž u příležitosti otevření Sokolské síně v Plattsmouth, Neb., 15. dubna 1893 přednesl Em. Bouška.

V životě lidském stává mnohdy okamžiků bolných, trudných, mnohdy opět veselých a radostných. Jeť ten život náš věru podivný, jako kvítko vypučevši časně na nivách žírných, bují, roste, a mohutní, než je schvátí buď nelítostný buran aneb nezkrotitelná moc živlů — vodních. V rukou každého jednotlivce spočívá buď blaho, spokojenost, buď — neklid a nespokojenost. Člověk strůjcem své budoucnosti! A věru jest podivno to, nahlédneme-li blíže do nitra nejzazšího života společenského. Co tu ústrkův, co pronásledování, co zášti mají jednotlivci! A pokud nesvár mezi jednotlivci, tuť ještě dá se snáze snésti; kůře jest nesváří-li se celý národ, národ-li se na dva tábory rozdělí. Vy znáte, přátelé milení, kam dopracoval to národ český ve své nesrovnalosti! Brat brata hubil, pronásledoval, otec stál v boji vražedném proti své vlastní krvi — proti synovi! Syn tupě přihlížel, jak vlečen otec na hranici, aby tam za své přesvědčení odpykal a vinu domnělou smyl životem vlastním. Čech potíral Čeha a pomáhal cizákům vládychtivým potírati své rodné bratry až mira běl národa českého částečně u Lipan, částečně na Bílé Hoře dovršena byla. A nesvár v lid uvržený trvá u nás Čechů i na půdě svobody i na nivách žírné republiky americké. Svatopluk, kníže moravský umíraje povolal k sobě svoje tři syny a podav jim svazek prutů, žádal jednoho po druhém, aby pruty ony zlámali. — Než nikdo toho učiniti nemohl. I rozdělil pruty Svatopluk ve tři díly a podal každému díl jeho, žádal aby nyní pruty zlámali — a všichni práci svou bez obtíže vykonali. Otec vida to pravil k synům svým: Pokud věrně k sobě držeti budete, stanete se nepřemožitelnými, jakmile se ale rozdvojíte, nepřítel přemůže vás. A stalo se, jak byl otec předvídal — synové rozvadění padli i s knížetvím za oběť — nepříteli všeho Slovanstva, svořepému cizáku Němci. A kletba synů Svatoplukových lpí i na nás zde v nové vlasti naší, stíhá nás i v zemi svobody. Češi rozdvojeni — stojí nepřátelsky smýšlejíce ve dvou táborech — nejsou svorni, hašteříce se o zásady svého přesvědčení — o zásady náboženské.

Přátelé drazí, kdybychom si vytkli za účel ono staré přísloví: ve spojení síla! — pak byli bychom v životě národním daleko lépe na tom, nežli jsme dnes.

A mezeru tu zejíci mezi námi nevyrovná nikdo — tu musíme srovnati sami. Než já mám jeden spolek, spolek to bujarý, zbudovaný jen myšlénce nesmrtelného Tyrše! Já mám spolek mocný, spolek vlastenecký, jenž vepsal si na štít svých snah a zásad: v mysli vlasť, v srdci smělost, v páži sílu, ta mocná povznášející slova, ten konečný ideál. Znám spolek, bratři milení, který plní své povinnosti vlastenecké — a víte, kdo jest tímto spolkem? Sokolská Jednota na nivách amerických! Srdce musí v prsou plesati patříme-li na mocné ty paže, na bujná prsa našich Sokolíků, zříme-li jak ve skutek uvádějí ono známé: ve zdravém těle, zdravá mysl! Já zřím v českém americkém Sokolstvu budoucí vykupitele nesrovnalostí a záští národních! Na dalekém obzoru vidím vystupovati ptáka obrovských rozměrů, jenž rozšiřuje mohutné své perutě, stále a stále blíže přichází a pojímá pod mohutná svá křídla veškeré Češstvo od východu až k západu, od jihu až k studenému severu. A ten pták jest — sokol — sokol český!

Bratři a krajané! Sokolové povoláni jsou k úloze vznešené, k úloze vlastenecké! Oni jsou to, co překlenouti mají a také překlenou tu propast mezi bratry zející, oni sbratřiti musí bratry rozvadění. A byla-li to myšlénka duchaplná, zdárná, když založil se i mezi vámi zde v Plattsmouth spolek sokolů, byla to ještě blahodárnější myšlénka, když podjal se Sokol teprvé v plénkách se nalézající, té veliké myšlénky a chtěl zbudovati si svou vlastní "Národní síň," síň Sokolskou. — Nevím, jak bych tuto činnost co nejlépe pochválil — než ani toho nedovedu, vždyť jazyk můj sláb a ústa má neschopna, bych s dostatek vylíčiti a naznačiti mohl tento velezáslužný skutek. Postavením této síně, kterou bujaří Sokolíci na svých vlastních snahách vzbudovali, té síně, kterou dnes účeli určenému odevzdati chceme, byl, jest a bude zásluhou nekonečnou, zásluhou pro vás nejen Sokoly, ale pro Čechy podnikem vlastenecké nadšenosti, svědkem obětavosti národní a hlasatelem pokroku českého. Jest to bez odporu dnes chvíle nejposvátnější v životě vašem v tomto tichém útulném plattsmouthském zátiší, chvíle posvátná v pracech národních, korunování vašich snah, kdy odevzdati máme veřejnému účeli nově postavenou síň tuto Sokolskou. Chvíle to velepamátná — okamžik posvátný! A mne vyhlédli jste si, bratři drazí, mne slabého, abych přispěl také nepatrnou hřivnou svojí k tomuto tak památnému okamžiku. Jsem chabý, ale vůle má jest pevná, nezdolná — otevření této síně Sokolské budiž vám počátkem těch prací vznešených, velikých, těch úmyslův nezdolných, které dosud v prsou vašich bují. Slavnostní otevření této budovy, tohoto velechrámu vaší vytrvalosti, budiž kamenem úhelným, kolem něhož rozvíjeti se má činnost národní, činnost vlastenecká. Tato velepátná chvíle otevření nové síně vaší sloužiž za příklad pokolení mladšímu, aby i toto až hlavy vlastenecké k poklidu záhrobnímu jednou se uloží, aby toto pokolení bujaré, mladé, spojeně pokračovalo v další činnosti u vyvíjení snah i tužeb vlasteneckých, aby i ono pracovalo za myšlénkou nesmrtelného Fuegnera a nezapomenutelného Tyrše.

Slyšeli jsme přátelé milení o vzniknutí, původu sokolské myšlenky a jejím historickém vývoji. Navštívíme-li některá města, kde obyvatelstva české se usadilo, potkáváme se skoro všude s nádhernými stavbami, které zbudoval mocný Sokol sobě a potomkům. A síně takové nejsou bez významu! Síně sokolské mají cenu velikou, cenu v budoucnosti. Síň sokolská, kterou právě dnes účeli svému odevzdáváme, síň tato jest: a pomníkem vlastenecké lásky a obětavosti. Národ, jenž řeči mateřské si neváží, není hoden, aby zem ho nosila! Ten nejdražší klenot, který po otcích jsme zdědili, za nějž tisíce předků našich musilo ven z vlasti, za nějž tisíce vé na bojištích dokvácelí, jest naše mateřská řeč — náš libozvučný český jazyk!

A tento jazyk, nemá-li v moři ciziny býti pohlcen, nemá-li splynouti v jazyk cizí, musí se pěstovati, musíme si ho vážiti. Kdo neváží si své vlastní matky, nemá u nás lidí mnoho ceny — a podobně kdo uctí jazyk svůj, uctí svou matku, která poprvé tímto jazykem naň promluvila, která v dobách těžkých i zlých, milé nás celujíc, tímto jazykem oslovovala! Jazyka mateřského musíme si vážiti — musíme se mu učiti. Než, budiž to žalováno, zde takových míst nestává, kde by česká mládež ve své mateř'tině pěstiti se mohla. A tu mezeru hledí vyplniti náš Sokol. Naši Sokolíci stavíce si síně své, staví si školy, v nichž nejen na těle mohutní, ale i na duchu se vzdělávají — ve své mateřštině. Síň tato již dnes k potřebě určené odevzdáváme, síň tato sloužiž vám, Sokolové drazí, za shromáždiště kde mateřštinou sladkou a libozvučnou vespolek se pobavíte, po trampotách denních se osvěžíte, kde k další národní činnosti se navzájem povzbuzovati budete. Síň tato jest tedy bez odporu pomníkem vlastenecké lásky a obětavosti!

b) Než není toto ten jediný účel, který má tato nová síň, přátelé drazí. Hlavní účel, pro který síň tuto jste si zbudovali, jest, cvičení tělocvičné. Řekl-li starý mudrc Seneca "ve zdravém těle zdravá mysl," pronesl tím myšlénku velmi hlubokou. Představme si, krajané drazí, člověka chorého na těle. Byť i duch jeho byl sebe bystřejší, při stálém tom mysleni na choré svoje tělo stává se malátným, omrzelým — stane se z něj časem také chorý duch. A vizme člověka zdravého, vyvinutého, jak bystrý, jak bujarý duch jeho!

Vidíme krásně urostlé tělo, vidíme i ducha jeho jakoby v zrcadle! Zdraví jest nám první podmínkou k pozemské této spokojenosti. Co platno boháči veškeré jeho jmění, co pomohou mu nesmírné jeho statky, když zdraví jeho jest podryté, když červ nespokojenosti zahnízdil se v srdce jeho. Naopak člověk zdravý, byť i chud, jest spokojen, vesel!

Co do nehování zdraví tělesného slouží nám staří Řekové a Spartáné za příklad. Oni posílali dítky své do výchov vojenských, kde ležíce na lůžku tvrdém a majíce špatnou stravu, přivykati musely všem trampotám. A mládež spartánská stala se pověstnou. A hlavně k zdraví jejich přispíval hojný a častý tělocvik. Tělocvik, t. j. cvičení a tužení těla není teprvé, přátelé drazí, vynálezem 19. století, on jest tak stár jak svět a lidé v něm. Všichni národové a všechny třídy obyvatelstva provozovaly tělocvik. Než způsob, jak se to dělo, došel vrchole svého teprvé u nás Čechů, kteří bez odporu nejlepšími jsme cvičitely. Bodrá a hluboká mysl nezapomenutelného Fuegnera byla to, která povznesla tělocvik na skutečný stupeň nutnosti a nezbytnosti. Fuegner skonal, tělo jeho odešlo, ale duch jeho, jeho hluboké idey zůstaly v lidu a našly svého pěstitele v záhy skonalém Tyršovi. Tito bohatýři zdokonalili cvičení tělesné, přivedli je na stupeň dokonalosti, dokázali důvtipem svým, že tělo bez cvičení jest chabé a matné, že tělo bez cvičení jest neotužilé a podléhá všelikým nemocem. A aby se všemu tomu zabránilo, proto zbudovali jste si Sokolové drazí tuto novou síň. Zde v této budově chcete stále ve skutek uvádětí ty nesmrtelné idey vašich otců v tělocviku, zde v této síni útulné tužiti chcete opravdu svaly své, propůjčovati chcete tělu svému zkoušky otužovací! A hleďte bratři milení, aby také skutečné síň tato účelům vždy vyhovovala, aby se v ní pěstilo a vzdělávalo a cvičilo vše to, proč vlastně jste ji zbudovali. Zde v této síni shromažďujte se nejen vy mládenci, ale i vy muži dospělí a cvičte tělo své, otužujte se proti nemocem a jiným nehodám jimž tělo podléhá. Síň tato nebudiž pouze proto, aby s pýchou a hrdostí každý uvědomělý Čech a vlastenec na ní pohlížel, ale síň tato buď skutečnou cvičírnou, kde tělo se tuží a duch se poznává, neboť jenom ve zdravém těle jest zdravá mysl! Zde shromažďujte se, Sokolové milení, bedlivě a pilně, sem přicházej každý s láskou a chutí sokolskou, neboť bez lásky k věci mnoho byste nikdy nevykonali. Každý kdož vstoupil v řady bodrých Sokolů a jenž zbudoval si tento tužení a zdraví přispívající dům, ať s láskou a ochotou účastní se všech cvičení a koná je s dobrým úmyslem, pak bude účel této síně vyplněn, pak uskutečněno bude to, proč tato síň zbudována, — totiž otužení těla — tělocvik.

c) Než ještě jiný účel měli jste zajisté, bratři milení, stavíce tuto novou síň — myslím totiž spolek bratrský, sbratření. V této budově pěstiti se má proto více láska bratrská, vzájemná. Jako členové jedné rodiny lnou k sobě, byť i mnohdy různých byli náhledů a vespolek se milují, tak také má tato budova k tomu sloužiti, aby se zde pěstila láska vzájemná, láska bratrská. Jest to věru vrozeným nám Slovanům neštěstím, že sváříme se, bratr bratra nenávidí — nezná, odpuzuje. My sváříme se zde v této zemi svobody, my rozděleni jsme ve dva sobě odporné tábory — tábor věřících — a tábor nevěřících. Zásady náboženské, jež klíčiti mají jako vonná fialka v úkrytu našich citů, v nejzazších záhybech našeho srdce a jež toliko ve skutcích dobrých jeviti se mají, zásady tyto jsou předmětem sporů. Bratři milení, Sokolové, jsme především Čechové, bratři, jedna a táž matka — vlasť česká vychovala nás na prsou svých. — Jedné matky ssáli jsme všichni vonný vzduch, jedna a táž matka Čechie, naše vlasť, loučila se bolně s námi, když dávali jsme jí naposledy s Bohem, ubírajíce se do této nové vasti, jedna a táž matka truchlí pro nás ještě dnes, kdy by pomoci nejvíce zapotřebí bylo — a my synové jedné matky máme se mezi sebou sváříti, nenáviděti a pronásledovati? Než znám z přesvědčení, že tuto mezeru ci ty náboženské nevyplní, tuto mezeru překlenouti musí most společné lásky bratrské — a k tomu zajisté postavili jste si Sokolíci milení tuto novou síň, chtějíce v ní pěstovati lásku bratrskou — vzájemné sbratření vás všech. — Bez rozdílu choď jeden každý do síně této a tuž nejen tělo své proti všelikým nemocem, ale mohutným čiň také svého ducha ve vykonávání povinností vlasteneckých. Zde uč se jeden druhého milovati, sem choďte vy muži dospělí, jimž zápas o skývu chleba vtiskl mnohé ve tvář vrásky, sem choďte vy jinoši, jádro zájmů sokolských a podejte si pravice k dílu vzájemnému, k dílu bratrskému, k dílu, jaké vytkl si náš veliký Sokol. Zde před tímto prahem rozpomeň se každý, proč do této budovy vkročiti chceš, co zde chceš, za jakým přicházíš sem účelem, a prve nežli vkročíš do tohoto útulného stánku, odlož veškeru zášť proti bratru svému a buď Čechem — vlastencem — Sokolem. A tak vyplníte nejlépe veškeré úmysly, jež jste pojali, stavíce tuto síň.

A poněvadž je "Sokol" čistě spolkem národním, českým, jest tedy jeho povinností, aby jako český spolek působil a jednal. Myslím tím především, aby Sokol k tomu dohlížel, dbal, aby naše mateřština zdárně se pěstovala, aby dítkám zde narozeným dostalo se dostatečného vzdělání v jejich mateřštině. Co do všeobecného vzdělání skýtá nám naše rozumná vláda tolik, co pro život slušný potřebujeme. Vláda Spoj. Států činí co může a proč nás to vše neuspokojí? Poněvadž jest různých zde v této zemi svobody národností. A tu povinností jest našich vlasteneckých spolků českých, aby se této úlohy a práce podjaly a hlavně pak našich milých a bujarých Sokolů, jich jest to především povinností, aby sami mezi sebou zušlechťovali a pěstovali ten poklad drahocenný — svou mateřštinu, řeč tu libou, kterou na nás poprvé naše matka promluvila, řeč tu libozvučnou, která nás kojila v dobách těžkých i zlých. A budova tato, kterou dnes slavnostně veřejnosti odevzdáváme, budova tato má vám sloužiti také k tomu, abyste zde mateřskou řeč pěstovali; k tomu nutno, aby se zde v budově této mluvilo výhradně česky. Budova ta slouží účelům českým, ji zbudovali Sokolové čeští, v ní konati se budou české schůze, proč medle mělo by se v ní užívati jazyka jiného, cizího a proč ne výhradně jazyka českého.

Známe ze zkušenosti, že hlavní ten podrost, ta mládež naše tak ráda ztuví všechny možné řeči, byť i mnohdy docela chybně, jen na svou mateřštinu zapomíná, v ní se nevyzná. Jako láska k rodičům, tak láska k vlasti jest tak stará jako sám svět. Láska k vlasti roste v malém srdéčku děcka a bují až do posledního úderu starcova. Pro vlasť zahynulo tisíce našich bojovníků na bojištích, pro vlasť vedeni naši předkové na popraviště, pro lásku k vlasti kladli naň praotcové hlavy své šedivé katu na špalek, pro vlasť vedli boje tuhé, pro vlasť zbrocena jest celá půda české země českou krví — a my potomci těchto chrabrých, dobrých Čechů neměli bychom vlasť milovati, si své mateřštiny vážiti?! A pěstovati mateřskou řeč, jí se učiti a pěstovati toť dalším úkolem této nově postavené budovy sokolské. Než nejen mluvu mezi sebou pěstovati, ale i na venek a hlavně mezi dětmi, jež nejspíše chytlavy jsou mluviti řečí nám cizí — nutnou anglickou, tu hlavně máte Sokolíci milení k tomu dbáti, aby zřídila se česká škola soukromá, kde by učily se dítky vaše milovati vlasť, kde by poznaly co to znamená lnouti k vlasti, jak sladké to slovo mateřská řeč — naše česká řeč! Ano k tomu sloužiž stále tato budova; k pěstování české řeči nejen mezi Vámi Sokolíky, ale i mezi vašimi spolubratry, hlavně pak mezi naší milou českou mládeží. Nebude-li se náš vznešený Sokol o tu ubohou mládež starati, zhyne, odnárodní se a utone v moři cizákův, spojí se se živly cizími. Knihovnu založiti, přednášky držeti české, zušlechťující, to mějte vždy Sokolíci drazí na paměti a pak nepracovali jste nadarmo, nepracovali jste zbytečně postavivše si tuto síň. Hleďte, abyste vždy a všude konali ty povinnosti, které jsem vám v krátké své řeči naznačil, jichž ale ještě daleko více jest; buďte Sokoly v pravém slova smyslu, nebuďte Sokoly jenom dle úhledného oděvu, ale dle srdce, dle skutkův a dle smýšlení a pak nestavěli jste budovu tuto nadarmo, pak nepracovali jste zbytečně. Mějte vždy před očima to vznešené heslo "Tužme se"! Tužte se nejen tělesně, ale i duševně, tužme se na poli národní obětavosti a lásky, tužme se ve vykonávání svých povinností občanských a pak jsme nežili nadarmo, pak jsme vykonali své povinnosti. Hleďte, bratři milení, již dnes velikou slavnost slavíte, aby vždy před očima vám utkvěla ona vznešená sokolská slova "síla lví — vzlet sokolí", ano mějte sílu lva, konajíce své povinnosti sokolské, konajíce své povinnosti co Čechové. Mějte vzlet sokolí, bujarý a obětavý a pak neslavili jste tento den otevření vaší sokolské síně nadarmo, pak jste povinnostem svým dostáli. Uvažujte vždy, že "v zdravém těle i silný duch", tužte tělo, ale nezapomínejte na ducha. Uvádějte vždy ve skutek ona vznešená slova "v mysli vlasť, v srdci smělost a v paži sílu,", mějte ve svém srdci vždy a všude vlasť, milujte tu ubohou matku svou, jež tolik útrap zakoušeti musí od tak četných nepřátel, milujte se jako bratři jedné matky, buďte svorni a pak budete s uspokojením pohlížeti na tuto slavnostní dobu, kdy odevzdali jste svou novou sokolskou síň svému účelu — veřejnosti. Buďte na to hrdi, že jste Sokolové, synové nezapomenutelného Fuegnera a jeho věrného stoupence Tyrše; buďte hrdi, že máte tak vznešené předky — a pak nestojí tato budova nadarmo, pak nebude zbytečnou.

Vštip si jeden každý tuto památnou dobu, kdy otevírala se tato síň, hluboko do srdce svého, buďte vždy Čechy a vlastenci, buďte vždy bujarými Sokoly! A dobré budoucnosti Sokola plattsmouthského a jeho šíření se a skvělé budoucnosti nové síně sokolské provolávám z hloubi srdce svého, z hloubi té české lásky vlastenecké, hřímavé "mnohá léta" — "Na zdar!"

DÝMKA — prodlá, zdravotní "Čejka" dýmka — a předplatným na Pokrok zab. Vzakec za nepřímý do

Chcemo Vám prodati dříví pro Váš dům a stáj.
Laciné dříví
Píšte si o co. Vy materiálu dovolujete si na Vaší stavbě
HOWLAND LUMBER CO.
814 No. 24 St. So. Omaha Neb.